

Der er en anden Kreds af Skoler, som ogsaa er blevet stillet overmaade vanskeligt i disse Aar, det er de private Børneskoler, de saakaldte frie Skoler, i By og paa Land, som lige nu blev omtalt af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Grønbæk). Navnlige efter at vi har vedtaget den nye Lov om Dyrtdstillæg, Loven om de 25 pCts Løntillæg til Statens Tjenestemænd, er der blevet meget stor Forskel paa de Kaar, hvorunder der arbejdes ved disse private Skoler og ved de offentlige Skoler. Det er mig bekendt, at der er indgivet Andragende baade fra de statsunderstøttede private Børneskoler i Købstæderne og fra dansk Friskoleforening om et øget Dyrtdstillæg paa Til lægsbevillingsloven. Jeg vil tillade mig at anbefale, at man imødekommer disse Andragender, idet jeg gør opmærksom paa, at man i Andragendet fra de statsunderstøttede private Børneskoler i Købstæderne oplyser, at dersom Tilskuddet bliver sat til 9 Kr. pr. Barn, vil det betyde, at Lærerne vil kunne faa et aarligt Dyrtdstillæg paa 225 Kr. Der gøres yderligere opmærksom paa, at der i 38 Købstæder findes statsunderstøttede private Børneskoler, i 14 af disse Købstæder faar Skolerne intet kommunalt Tilskud, og Bestyrelsen for disse Skolers Forening erklærer, at der i Øjeblikket hersker en fuldkommen Nødstilstand. Og det samme gælder i Virkeligheden de private Skoler paa Landet.

Endelig vil jeg takke den højtærede Minister, fordi han har imødekommet Andragendet fra dansk Friskoleforening om at forhøje Tilskuddet til Friskoleforeningens Kursus fra 1 000 til 1 500 Kr.

Det ærede 20de Medlem for Hovedstaden (J. Oskar Andersen) holdt her i Salen forleden Dag et kirkepolitisk Foredrag, som jeg kunde ønske at knytte et Par Bemærkninger til, idet jeg i øvrigt gaar ud fra, at han, hvad Enkeltheder i Foredraget angaar, faar nærmere Svar af den højtærede Kirkeminister. Det ærede Medlem var meget misfornøjet med Kirkeministeriets fattige Budget — det hele var ikke paa mere end 600 000 Kr. — og tog det som et Bevis paa, at Initiativet i det kirkelige Arbejde gik fra Statskirken over til de privatkirkelige Kredse. Jeg er ikke klar over, hvad det ærede Medlem tænker paa, naar han taler om Statskirkens Initiativ i det kirkelige Arbejde. Statskirken eller, som vi siden 1849 har kaldt den, Folkekirken er jo den Institution, indenfor hvilken de kirkelige Kredse, den kristne Menighed lever sit Liv, og det maa

være denne Menighed og disse Kredse, der er nærmest til at tage dette Initiativ og ogsaa har taget det. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem vil være uenig med mig i, at det er en heldig Udvikling, der her har fundet Sted netop i Løbet af det sidste Aarhundrede. Jeg tror, at det, at denne Udvikling har kunnet finde Sted i vort Land, er et Vidnesbyrd om, at vor nuværende folkekirkelige Ordning ikke er saa daarlig og faldefærdig, som man efter forskellige Udtalelser af det ærede Medlem skulde tro. For øvrigt vil jeg ogsaa være tilbøjelig til at mene, at det egentlig altid har været det private Initiativ og ikke Statskirken, der har rørt paa sig, naar der er Tale om at sætte kirkeligt Arbejde i Gang.

Men det vilde være meget urigtigt at slutte noget om Statens Støtte af vor Folkekirke ud fra Kirkeministerens Budget. Hvad man nu end mener om Ejendomsretten til de saakaldte kirkelige Midler — og jeg vedkender mig den Opfattelse, at de er Folkets Ejendom og Folket bestemmer over dem —, saa kommer man aldrig udenom det faktiske og det praktiske, at det er Lovgivningsmagten, der bestemmer over dem, og at de er henlagte til og nu for Tiden — og saaledes vil det rimeligvis være altid — bliver anvendt til kirkeligt Brug. Men hertil kommer Statstilskud til nye Kirker, til Præstelønninger — vi har jo lige vedtaget 25 pCt. Løntillæg foruden Dyrtdstillæget. Jeg tror, man maa tage alt det i Betragtning, naar man vil tale om Statens Understøttelse af vor Folkekirke. Jeg tror ikke, man kan sige, at denne Understøttelse er karrig eller knap tilmaalt.

Det ærede Medlem opholdt sig derefter noget ved Spørgsmaalet om Kirkernes og Præstegaardenes Beliggenhed rundt om i Sognene, og han mente, at de mange Steder laa uheldigt for det kirkelige Arbejde. Det kan være Tilfældet enkelte Steder, og man maa saa selvfølgelig, dersom der skal ske en Ombygning af Præstegaardene, søge at faa dem lagt mere belejligt. Man maa opføre Kirker, hvor der er Brug for dem, i Stationsbyer; hvor der ikke findes Kirker. Men ellers tror jeg ikke, der er Grund til, som det ærede Medlem foreslaar, at lade Kirkeministeren foranstalte en omfattende Undersøgelse heraf. For man kan dog ikke godt give sig til at flytte med Kirkerne og Præstegaardene; meget lettere vilde det være, forekommer det mig, at flytte rundt med Præsterne pr. Vogn eller Cykel, og jeg tror ogsaa,